

IVANA ŠAINOVIĆ – magistra geodezije

Ivana Šainović stekla je 12. rujna 2006. godine naslov "Master of Science with major in Built Environment specialised in Land Management" na Kraljevskom tehničkom univerzitetu (KTH) u Štokholmu u Švedskoj, obranom magistarskog rada pod nazivom "Development of NSDI in nonstandard environment, Croatia as case study" (Razvoj NIPP-a u nestandardnom okruženju, analiza hrvatskog slučaja). Rad je izrađen pod mentorstvom prof. dr. sc. Željka Bačića i univ. lect. Leif Eidenstedta; u povjerenstvu za ocjenu i obranu rada bio je i prof. dr. Hans Mattson.

Ivana Šainović rođena je 4. kolovoza 1977. godine u Karlovcu, gdje je završila osnovnu školu i glazbenu školu te gimnaziju, opći smjer. Godine 1995. upisuje se na Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Tijekom studija sudjelovala je u GPS kampanjama i bila aktivan član volonterske studentske udruge IAESTE za razmjenu studenata tehničkih znanosti, u okviru je radila kao voditeljica radne grupe za marketing, uvodeći geodetsku struku u program razmjene. U listopadu 2001. odlazi na dvomjesečnu stručnu praksu na Tehnički univerzitet u Münchenu, na Katedru za geodeziju (Munich Technical University, Chair of geodesy) gdje radi na stručnom projektu iz područja inženjerske geodezije. Diplomirala je 2002. godine na usmjerenju za satelitsku i fizikalnu geodeziju, pod mentorstvom profesora Damira Medaka na temu "GeoVRML – Virtualna realnost georeferenciranih podataka". Po diplomiranju odlazi na dvomjesečnu studentsku praksu na Tehničko sveučilište u Helsinkiju, Finska, Katedru za fotogrametriju i daljinska istraživanja (Helsinki Technincal University, Chair of photogrammetry and remote sensing), radeći na stručnom projektu iz daljinskih istraživanja.

Zapošljava se u privatnoj tvrtki Geodis, no ubrzo prelazi u Državnu geodetsku upravu, radeći na poslovima organizacije i promoviranja geodetske struke, te u organizaciji međunarodnog simpozija ISPRS-a "Geoinformacije u primjeni" 2003. godine u Zagrebu. Nastavno odlazi na magisterij na Kraljevski tehnički univerzitet u Stockholmu iz područja zemljišne uprave (Land management). Po povratku u Zagreb, radi u DGU na projektima organizacije i strategijskog upravljanja. Također je voditeljica podprojekta izgradnje kapaciteta u okviru treće Faze Projekta izgradnje kapaciteta kojeg DGU provodi sa SIDA-om (Capacity building project, phase III, Swedish International Development Agency). Do sada je kao autor i koautor, objavila 2 stručna rada u kongresnim publikacijama i nekoliko radova u domaćim časopisima.

Magistarski rad sadrži 96 stranica A4 formata, 13 slika, 24 stranice priloga, popis literature sa 62 naslova i nizom web izvora. Rad je pisan na engleskom jeziku i podijeljen u devet poglavlja:

1. Uvod
2. NSDI – operativna snaga
3. NSDI iz Hrvatske perspektive – teoretski pregled
4. Dizajn analize Hrvatskog slučaja
5. Odgovori na anketu
6. Daljnja implementacija
7. Zaključak
8. Literatura
9. Prilozi

U uvodu je definirano područje istraživanja, koje je obuhvaćeno temom izgradnje NIPP-a. Kompleksnost pojma NIPP i same implementacije pojednostavljena je i posložena u logičke

* National Spatial Dana Infrastructure (NSDI) = Nacionalna infrastruktura prostornih podataka (NIPP)

cjeline. Svrha ovog rada je sustavni pristup temi NIPP-a te njegovoj implementaciji u Hrvatskoj, pregled dosadašnjih aktivnosti na ovom području kao i daljnje preporuke za hrvatski model. Naglašena je važnost NIPP-a koji bi trebao omogućiti efikasnu izgradnju geoinformacijskih baza podatka i direktnu razmjenu tih podataka između tijela državne uprave, lokalne i regionalne samouprave, javnih sustava i gospodarstva usmjerenih krajnjem korisniku.

Drugo poglavlje govori o operativnoj snazi koja je potrebna za implementaciju ideje NIPP-a, objašnjavajući što se podrazumijeva pod pojmom idealnog NIPP-a. Ovdje je opisan općenito pravni okvir vezan uz prostorne podatke te karakteristike standardnih uvjeta, tj. uvjeta u kojima se većina NIPP sustava razvijala u svijetu. Naglasak je na viziji NIPP-a, njegovoj ulozi i značenju kao pokretača gospodarskog i društvenog razvoja u području prostornih podataka.

Treće poglavlje objašnjava teoretsku perspektivu NIPP-a iz hrvatske pozicije. Opisan je sam proces koji je potreban za uspostavu NIPP-a. Razrađena je uloga podataka u NIPP-u iz tehničke perspektive te specifična uloga katastarskih podataka. Nadalje rad detaljnije analizira stvaranje pravnog, institucionalnog i organizacionog okvira NIPP-a. Poglavlje sadrži analizu pravnog okvira i nacrtu novog prijedloga Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina koji sadrži poglavlje o NIPP-u.

Četvrto poglavlje opisuje dizajn analize razmjene prostornih podataka u hrvatskoj provedene u obliku ankete-upitnika, odaslane prepoznatim suradnicima i korisnicima prostornih podataka. Analiza je izvršena na uzorku od 52 odgovora (od 147 odaslanih). Anketa je sadržavala 27 pitanja podijeljenih u četiri cjeline: o upravljanju prostornim podacima, razvoju usluga i upotrebi standarda, upotrebi i razmjeni podataka te općenito poznavanje NSDI i potrebe ispitanika za istim.

Peto poglavlje istražuje odgovore iz ankete, istražujući i povezujući uzroke i posljedice, probleme i preporuke anketiranih ispitanika i dajući zaključke na osnovu tih rezultata. Istraživanjem je utvrđena organizacijska kultura u hrvatskoj i način razmjene prostornih podataka, definirajući podatke koji se najviše razmjenjuju i "core data" NIPP-a, tj. ključne podatke nužne za izgradnju NIPP-a, naglašavajući tako nerazmjer između potrebitosti za razmjenjivanjem i stvarno razmijenjenim podacima, te nepotpunosti pojedinih podataka za daljnju i potpunu integraciju.

Šesto poglavlje daje uvid u daljnju implementaciju NIPP-a kao sustava koji obuhvaća prvenstveno pravne i financijske aspekte. Ovaj rad ne analizira detaljnije ekonomske i financijske aspekte, pošto je zakon kao takav još u postupku donošenja, ali daje uvid u praksu drugih zemalja koje imaju NIPP. Kratki pregled stanja NIPP-a u svijetu je prikazan sa naglaskom na Švedski model, koji je jedan od najuspješnijih primjera i čija snaga leži u jakoj međuinstitucionalnoj suradnji.

Zaključak naglašava važnost spoznaje koncepta i uloge NIPP-a te njegove implementacije, dajući na znanje da je do današnjeg dana najviše snaga uloženo u pisanje pravnog prijedloga NIPP-a, usporedno s pružanjem servisa i podizanjem razumijevanja i svijesti korisnika u svezi prostornih podataka, s naglaskom na vizualizaciji prostornih podataka.

U prilogima se nalaze hrvatsko-engleski sinonimi korišteni u radu, pojašnjenje određenih pojmova, te anketa provedena među ispitanicima i shematski prikazi rezultata ankete.

Na XXIII. internacionalnom FIG-ovom kongresu pod naslovom "Shaping the Chan-

ge" održanom u Münchenu, Njemačka, od 8.-13. listopada 2006. predstavljen je rad naslovljen "Developing Infrastructural Frame for Nationwide Management of Spatial Information in Croatia". Autori rada su prof. dr. sc. Željko Bačić i mag. Ivana Šainović.

Rad je predstavljen u sklopu sesije "NSDI", te sadržava značajne dijelove istraživanja gore naslovljenog magistarskog rada, nadovezujući se na postojeće servise i projekte u DGU, usmjerenih realizaciji upravo NIPP-a u Hrvatskoj. Konkretno aktivnosti DGU usmjerene su na definirane ciljeve: prevođenja svih podataka u digitalni oblik, orijentacije korisnicima te horizontalno umrežavanje interesnih grupa. Naglasak rada je na izlaganju strategije NIPP-a, postojeće situacije i spremnosti institucija na implementaciju samog koncepta, te detaljno izlaganje momentalno najvažnije komponente, a to je prijedlog Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina.

Željko Bačić

TEA DUPLANČIĆ LEDER, doktorica tehničkih znanosti

Mr. sc. Tea Duplančić Leder obranila je 12. lipnja 2006. na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu doktorsku disertaciju *Novi pristup izradi elektroničkih navigacijskih karata u Hrvatskoj*. Povjerenstvo za ocjenu i obranu disertacije bilo je u sastavu: prof. dr. sc. Nedjeljko Frančula (predsjednik), prof. dr. sc. Miljenko Lapaine (mentor i član) i Assist. Prof. Dr. Mirjanka Lechthaler s Odjela za geoinformacije i kartografiju Tehničkog sveučilišta u Beču (članica).

Tea Duplančić Leder rođena je 21. rujna 1960. u Splitu. Osnovnu i srednju školu pohađala je u Splitu, a 1979. godine upisala se na Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Godine 1986. obranila je diplomski rad iz sferne astronomije *Uspoređivanje točnosti računanja podataka za Sunce pomoću algoritma u "The Australian Surveyor" i u "Acta Geodaetica, Geophysica et Montanistica"*. Poslijediplomski studij na Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu –

smjer kartografija, upisala je 1990. godine, a 2000. godine obranila je magistarski rad *Elektroničke karte u pomorskoj kartografiji*. Mentor je bio prof. dr. sc. Nedjeljko Frančula. Doktorski studij na Geodetskom fakultetu upisala je iste godine te, nakon polaganja svih ispita, 2005. godine prijavila je temu doktorske disertacije *Novi pristup izradi elektroničkih navigacijskih karata u Hrvatskoj*. Za mentora je imenovan prof. dr. sc. Miljenko Lapaine.

Godine 2002. Tea Duplančić Leder završila je specijalizirani tečaj izrade i održavanja elektroničkih navigacijskih karata (ENC) na IMO-IMA u Trstu, a 2005. pohađala je dva tjedna specijalističku obuku u C-map Italija za poslove kontrole kvalitete i validacije podataka ENC-a.

Pripravnički staž odradila je 1986. u Elektrodalmaciji Split, a zatim je pola godine radila u srednjoj građevinskoj školi Ćiro Gamulin. U Hidrografskom institutu u Splitu, u kojemu radi i danas, zaposlila se 1988. godine. Od 1994. do 2004. radila je na radnom mjestu načelnice kartografskog odsjeka. Od 2004. radi kao glavna redaktorica pomorskih karata na poslovima izrade elektroničkih pomorskih karata.

Tijekom svoga rada u Hidrografskom institutu izradila je sljedeće pomorske karte i planove: 50-3 Pula-Cres, 50-8 Sedmovračće, 83 Dubrovnik i dio karte INT 3414 Dubrovnik-Durres, 17 Bakarski zaljev. Bila je urednica nekoliko nautičkih publikacija: Peljar I – Jadransko more istočna obala, Peljar za male brodove I i II dio, Povjerljivi navigacijski priručnik, te Živi Arhipelag. Izradila je i nekoliko ENC-ova hrvatskog dijela Jadranskog mora.